

Normalno, diskretno i božansko

Neki Isusovi sugrađani sumnjali su da se Božja moć može očitovati po nekome „tako normalnome”. Gospodin nas i dalje želi susretati u svakodnevnici, protkanoj jednostavnim normama pobožnosti koje nastojimo živjeti.

2.04.2021.

Subota je. Isus je u nazaretskoj sinagogi. Možda mu kroz misli prolaze brojne drage uspomene iz djetinjstva i mladosti. Koliko li je puta upravo tamo čuo riječ Božju. Njegovim sumještanima, koji ga već jako dugo poznaju, stižu razne vijesti o čudima koja čini u susjednim gradovima. I ovo postaje uzrok nečemu čudnom: poznanstvo s Isusom za njih postaje prepreka. „Odakle ovomu ta mudrost i te čudesne sile? Nije li ovo drvodjeljin sin?” (Mt 13, 54-55), pitali su se. Iznenaduje ih da bi spasenje moglo doći od nekoga koga su gledali kako odrasta iz dana u dan. Ne mogu vjerovati da bi Mesija mogao živjeti među njima na jedan tako diskretan i nezapažen način.

Kao Isusovi sumještani

Stanovnici Nazareta misle da dobro poznaju Isusa. Sigurni su da ono što se o njemu govori ne može biti istina. „Nije li mu majka Marija, a braća Jakov, i Josip, i Šimun, i Juda? I sestre mu nisu li sve među nama? Odakle mu sve to?” (Mt 13,56). U naselju koje nema predodžbu o Bogu, koje čak ni ne izgovara njegovo ime, jedan od njihovih zemljaka tvrdi da je Mesija...Nemoguće. Štoviše, poznato im je njegovo porijeklo, poznaju njegove roditelje i njegovu kuću: „Bila je to jednostavna obitelj, dobra sa svima, prirodno integrirana u naselje”[1]. Ne mogu si objasniti kako netko tako sličan njima može činiti čuda. „Isusova normalnost, radnika iz provincije, ne izgleda kao da krije neki misterij. Njegovo porijeklo dokazuje da je jednak svima ostalima”[2]. Sin Božji radi s Josipom u njegovoj radionici; „većinu svoga života posvećuje ovoj zadaći, jednostavnim postojanjem koje ne izaziva nikakvo posebno

divljenje”[3]. Zašto je normalnost Isusova života mogla postati razlog da se ne povjeruje u njegovo božanstvo.

Iako nam može izgledati kao nešto poprilično strano, svojstveno onima koji su živjeli u Kristovo vrijeme, zapravo je i nama također jednostavnost često sumnjiva. Privlači nas ono što je posebno, upadljivo, izuzetno; oduševljava nas razbijanje rutine. Često se zna dogoditi da primijetimo da se naša sposobnost čuđenja uspavala, uzimamo zdravo za gotovo mnogo toga, zatvaramo se u određene navike, ne primjećujući čuda koja se kriju u onom normalnom. Da ne idemo u veće detalje, događa se često da se čak navikavamo na najveće od svih čuda, prisustvo Sina Božjega u Euharistiji. Međutim, ista stvar se može dogoditi u našem osobnom susretu s Kristom u molitvi, s usrdnim molitvama u čast Djevice,

kao što je molitva svete krunice, ili u onim trenucima kada želimo ispuniti naše misli i osjećaje kršćanskom doktrinom kroz duhovnu literaturu. Možda smo se naviknuli da nam je naš stvoritelj tako nadohvat ruke. Darivatelj svih milosti, ljubav koja upotpunjava svaku želju, zatvoren je u bezbroj svetišta po cijeloj kugli zemaljskoj. Bog je htio učiniti vidljivom svoju svemoć na mjestima koja mu nudi jednostavnost. Od tamo djeluje. Na takav način, često bez blještavila, događaju se bezbrojna čuda u našem okruženju.

U okvirima svakodnevnog

Ta Božja prirodnost nas može zbuniti jer je suprotstavljamo spontanosti koju možda smatramo temeljnim elementom nekog odnosa. Ono normalno nam može izgledati previše predvidljivo jer u tome naizgled manjka kreativnosti, faktora iznenađenja, strasti istinske ljubavi.

Možda propuštamo nešto osobito što bi naš odnos s Bogom moglo pretvoriti u iznimnu, jedinstvenu i neponovljivu avanturu, u izvanredno svjedočanstvo koje bi čak moglo ganuti druge osobe. Možemo pomisliti da normalnost čini jednolikim i trati doprinos koji pojedinac može uložiti. Istina je da je, pred onim što je uvijek isto, logična reakcija navikavanje.

Međutim, znamo da nas Bog poziva da ga susretnemo u onome što je najobičnije, što je svakodnevno. Takva je također ljudska ljubav koja raste i produbljuje se, ne samo oslanjajući se na posebne velike trenutke, već i na one tišine, zamore i nerazumijevanjima zajednički proživljenih dana; jednostavno bivajući zajedno. „Postoji *ono nešto* sveto, božansko, skriveno u najobičnijim situacijama”[4] što bismo htjeli otkriti. Događa se da, iako se naš odnos s Bogom zbiva

usred normalnih okolnosti, *procesija* prolazi kroz našu nutrinu. Njegova strastvena ljubav može se vrlo komotno kretati u okvirima normalnosti, u svakidašnjici bez spektakla, bez vatrometa, ali s vrućom žeravicom. To je zato što znamo da se na nas u svakom trenutku gleda s posebnom ljubavlju. Bogu nije važno koliko je *normalan* moj život: moj je i to je za njega dovoljno. Bog nam, zapravo, daje priliku da od našeg života napravimo nešto izvanredno jedinstveno i posebno; on ne zna drugačije nego računati s jednim po jednim. Nikad ne uspoređuje svoju djecu. Pozvao nas je svakoga pojedinačno još prije stvaranja svijeta (usp. Ef 1,4): ne postoji nitko jednak meni i zbog toga sam neponovljiv i Bog me bezuvjetno ljubi.

Milovanja izgledaju monotono

To područje normalnosti u kojem Gospodin djeluje omogućava da naš život bude, kako kaže sveti Pavao, „skriven s Kristom u Bogu” (Kol 3,3); pun sličnih dana u kojima se naizgled ne događa ništa a, ipak, se događa ono najnevjerojatnije. „U ovoj ustrajnosti da se ide dalje iz dana u dan, vidim svetost borbene Crkve. Često je to svetost koja dolazi od susjednih vrata”[5]. Izvana bi se moglo reći da je monotonija uzela maha kod onih koji nastoje živjeti svetost u svakodnevnim stvarima. Međutim, kako bismo razotkrili to površno viđenje, sveti Josemaría je uspoređivao male i stalne navike pobožnosti neke duše s majkom koja miluje malo dijete: „Životni plan: monotonija? Majčina milovanja, monotonija? Ne govore li si uvijek isto oni koji se ljube”[6]. U isto vrijeme, Bog je skoncentriran na nas i ne prestaje misliti na nas ni voljeti nas u niti jednom trenutku; ne zbog

toga što je naš život tako normalan, već što je tako poseban za Njega.

Sveti Bernardo de Claraval pisao je papi Eugenu III., svom velikom prijatelju koji je naknadno beatificiran, kako bi ga ohrabrio da ne zanemari život stalne molitve i da izbjegne da ga obuzmu aktivnosti koje je trebao izvršavati po svojoj novoj službi: „Oslobodi se obaveza barem na neko vrijeme. Učini što god je potrebno, samo nemoj dopustiti da te preuzmu i odvedu tamo gdje ne želiš. Želiš li znati gdje bi to bilo? U tvrdoću srca.”[7]. Bez konkretnih, dnevnih, navika pobožnosti, srce se nalazi u opasnosti da se zatvori za ljubav Božju i da otvrdne. Bez njega u našoj blizini, odmah gubimo snagu.

U svibnju 1936., sveti Josemaría je održao propovijed i predložio je svima koji su ga slušali da svatko od njih zamoli „milost da mogu ispuniti svoj životni plan na taj način da

dobro iskoristim vrijeme. Zašto da ne idem na spavanje i da ne ustajem se na vrijeme?”[8]. I može nam pasti na um pitanje: kakve veze ljubav Božja ima s našim odlaskom na počinak? U tome je ljepota Božje normalnosti. Njemu je važan, i to mnogo, naš san, naše zdravlje, naši planovi. I, naročito, ne želi da nas u zadnji tren obuzme nemir da učinimo više stvari, nego što nam to dan dopušta jer onaj koji djeluje je uvijek Bog.

Radi utvrđivanja naše slobode

Na početku svog pontifikata, Benedikt XVI. upozoravao nas je na stalno prisutnu opasnost, koja je možda također postojala u onoj nazaretskoj sinagogi koju smo spomenuli na početku: „Svijet je otkupljen Božjom strpljivošću i uništen ljudskom nestrpljivošću”[9]. Normalnost nam se nekad čini prespora, mogli bismo pomisliti da kasni. Mi želimo da se dobre i svete

stvari dogode što prije. Ponekad nam je teško shvatiti zašto ono dobro toliko dugo stiže, zašto si Mesija uzima toliko vremena da čak „dolazi boraveći devet mjeseci u utrobi svoje Majke, kao svaki čovjek, s krajnjom jednostavnošću”[10].

Zapravo, otkrivajući se na ovaj način, možda Bog želi utvrditi slobodu svih ljudi, želi biti siguran da mi također želimo biti s njim, moleći nekoliko minuta, zastajući na trenutak u našem danu da bismo uputili nekoliko riječi Mariji ili čineći bilo što slično. Da se Bog otkrio na drugačiji način, naš odgovor bi bio neupitan. Zbog toga primjećujemo da Isus izgleda sretno ostajući neprimjetnu određenim prizorima iz evanđelja. Mudraci su se, na primjer, sigurno morali iznenaditi ugledavši kralja Židova u naručju jedne mlade žene, na jednom tako jednostavnom mjestu. Bog ne želi podčiniti ljude. Osobnost njegovoga sina je toliko

privlačna da je Bog odabrao otkriti se u onome što je normalno da bi nam ostavio prostora za slobodu. Želi slobodnu djecu, a ne zaslijepljenu. Svjestan je da nas ništa ne motivira toliko kao osobno otkriće skrivenoga blaga. Biti zahvalni i uživati u ovoj slobodi – sa svim plusevima i minusima – pomaže nam da podijelimo njegovo strpljenje s tolikim stvarima koje nam se na prvi pogled mogu činiti kao prepreka za otkupljenje a, ipak, su uobičajen put preko kojeg se Bog objavljuje.

Upravo iz toga razloga, njegove zapovijedi i norme također su dar i poziv. Ova istina može se sažeti ako pribjegnemo dvojici najvećih mislilaca kršćanske tradicije: „U ovom pogledu, Toma Akvinski je mogao reći: ‚Novi zakon je sama milost Duha Svetoga’, ne neka nova norma, već nova suština darovana od istog Duha Svetoga. Augustin je mogao rezimirati na kraju ovo

duhovno iskustvo istinske vijesti u kršćanstvu poznatom formulom: „Da quod iubes et iube quod vis’, „Daj mi ono što zapovijedaš i zapovijedi što želiš”[11]. Onda se dobro razumiju neki gorući dijelovi psalmista koji nam mogu poslužiti da bismo zahvalili Bogu za ovu slobodu: „Usnama svojim navješćujem sudove usta tvojih. Putu se propisa tvojih radujem više no svemu bogatstvu. Razmišljat ću o naredbama tvojim i putove ću tvoje razmatrat.”(Ps 119,13-15).

U onome što je normalno nalazi se Bog

Živimo u dobu fenomena masa, s osobama koje imaju milijune pratitelja, slika i videa koji se šire brzinom virusa. Kada smo suočeni s ovim stanjem, kakvu važnost ima ono što smo rekli o normalnosti u kojoj djeluje Gospodin? Znamo da je Bog strpljiv i da nam je rekao da

djeluje kao kvasac: nije moguće razlikovati ga u masi a, unatoč svemu, dolazi do svakog kutka. Bog je prvi koji zainteresiran spasiti svijet, mnogo više od nas. Zapravo, on je onaj koji gura, koji rasplamsava i koji podupire. Mi se u konačnici priključujemo tom pokretu svetosti: „Predivnom normalnošću božanskog, kontemplativna duša se razlijeva u apostolskom žaru”[12].

Papa Franjo nas poziva baš na to da dopustimo da nas obuzme gorljivo raspoloženje milosti: „Koliko nam dobro čini, kao Šimunu, primiti Gospodina u ,naručje’ (Lk 2,28). Ne samo u glavu i u srce, već u ruke, u sve što činimo: u molitvi, u poslu, u jelu, na telefonu, u školi, sa siromašnima, svugdje. Primiti Gospodina u naručje je protulijek za samotni misticizam i neobuzdani aktivizam jer istinski susret s Isusom dovodi u red, kako sentimentalnu pobožnost, tako i frenetički faktotum.

Živjeti susret s Isusom također je lijek za *blokadu onog normalnog*, otvorenost za svakodnevne pokrete milosti"[13]. S Kristom se želimo osloboditi blokade u razmišljanju da se Bog ne nalazi u normalnome.

„Marija posvećuje ono najobičnije – kako nam je ukazivao sveti Josemaría –, ono što mnogi pogrešno smatraju nebitnim i bezvrijednim: svakodnevni posao, pažljivi detalji u ophođenju s dragim osobama, razgovori i obiteljski ili prijateljski posjeti. Blagoslovljena normalnost, koja može biti ispunjena tolikom ljubavlju Božjom"[14].

Diego Zalbidea

[1] Franjo, ap. pob. *Amoris laetitia*, br. 182.

[2] Benedikt XVI., *La infancia de Jesús*, Izdavač Planeta, Barcelona, 2012., str. 11.

[3] Franjo, enciklika *Laudato si'*, br. 98.

[4] sveti Josemaría, *Conversaciones*, br. 113.

[5] Franjo, ap. pob. *Gaudete et exultate*, br. 7.

[6] sveti Josemaría, Guión de una plática, 22. VIII. 1938. Citiran u Pedro Rodríguez, *Camino, edición crítico-histórica*, Rialp, Madrid, 2004., str. 288.

[7] San Bernardo de Claraval, Carta al Papa Beato Eugenio III.

[8] sveti Josemaría, Guión de una plática, V. 1936. Citiran eu *Camino, edición crítico-histórica*, str. 288.

[9] Benedikt XVI., Homilija, 24. IV. 2005.

[10] sveti Josemaría, *Susret s Kristom*, br. 18.

[11] Benedikt XVI., *Isus iz Nazareta II*, Ediciones Encuentro, Madrid, 2011., str. 83.

[12] sveti Josemaría, *Susret s Kristom*, br. 120.

[13] Franjo, Homilija, 2.II. 2018.

[14] sveti Josemaría, *Susret s Kristom*, br. 120.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/normalno-
diskretno-i-bozansko/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/normalno-diskretno-i-bozansko/) (10.08.2025.)